

پرسش ۹۴: فرق بين رَب و اله.

السؤال / ۹۴: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين.

يورد السيد أحمد الحسن (ع) مفردة (الرب)، وأحياناً مفردة (الله) أو (الإله)، فما الفرق في المعنيين، أي: معنى الرب والإله أو الله؟
والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته، وأرجو أن لا أكون قد أثقلت على السيد الوصي (ع) بالأسئلة.

المرسل: إبراهيم رغيل

بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين

در جای سید احمد الحسن (ع) از عبارت «رَب» و در جای از عبارت «الله» یا «اله» استفاده می نماید. تفاوت معنایی سه عبارت در چیست؟ یعنی معنی رب، اله و الله.
والسلام عليكم ورحمت الله وبركاته. امیدوارم با مطرح نمودن این پرسش ها موجبات زحمت سید احمد الحسن (ع) را فراهم نکرده باشم.

فرستنده: ابراهیم رگیل

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهدين وسلم تسليماً.

الإله: هو الكامل الذي يؤله إليه لستّ النقص وتحصيل الكمال، يعني يُتَوَجَّه إليه ويُقصد. والربّ: هو الذي يستّ نقص غيره ويكمل غيره. والألوهية والربوبية غير مختصة به سبحانه، بل المختص به سبحانه هو الألوهية المطلقة والربوبية المطلقة. والفرق واضح بين الربوبية عموماً والتي تشمل حتى الأب، فيقال عنه: رب الأسرة؛ باعتبار أنه يربّي أبناءه ويكملهم، وبين الربوبية المطلقة التي لا تشمل إلا الغني الذي لا يفتقر إلى غيره، فهي منحصره به سبحانه، وكذا الألوهية، بل إنّ الله سبحانه وتعالى خلق الإنسان ليكون خليفته الكامل، وهو لا يكون كذلك إلا

إذا تجلّى بكل صفات الألوهية وتجلّت فيه (أي كما ورد عن رسول الله(ص):
(أحصى أسماء الله)).

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد و آل
محمد الائمة والمهدين وسلّم تسليماً.

اله، موجود کاملی است که برای رفع نقص و به دست آوردن کمالات به او رو
می شود؛ یعنی به او توجه می شود و قصد او می شود. رب، کسی است که نقص دیگری
را برطرف و دیگری را به تکامل می رساند. الوهیت و ربوبیت فقط مختص خداوند
سبحان نیست، بلکه آنچه مخصوص به او سبحان و متعال است، الوهیت مطلق و
ربوبیت مطلق می باشد؛ و تفاوت آن با ربوبیت به معنای عام آن که حتی پدر را نیز
شامل می شود، واضح و آشکار است: به پدر، ربّ خانواده (پروردگار خانواده) گفته
می شود؛ چرا که فرزندان را پرورش می دهد و آنها را به کمال می رساند. در مقابل،
ربوبیت مطلق قرار دارد که هیچ چیز مگر آن بی نیازی که به غیر خودش محتاج
نمی شود را شامل می شود. چنین خصوصیتی منحصر به خداوند سبحان می باشد. در
مورد الوهیت نیز وضع به همین منوال است. خداوند سبحان و متعال انسان را آفرید تا
جانشین تمام عیار او باشد و او چنین نمی شود مگر اینکه به تمام صفات الهی آراسته
گردد و این صفات در او تجلّی یابند (و یا همان طور که از رسول خدا(ص) روایت شده
است: «أحصى أسماء الله» (نام های خداوند را تحصیل کند)).

هذا باختصار، ويوجد تفصيل في تفسير سورة التوحيد ستقرؤه في المستقبل إن
شاء الله، وأنا خادم للمؤمنين ولك ولا يثقل عليّ إجابة أسئلتك، بل أتشرف بأن
أجيبها، ومن نعم الله عليّ أن أجيبها، وكثرة الأسئلة إن كانت بنية القربة إلى الله،
تعني أنّ المؤمن مهتم بدينه ومتوجّه إلى الله، وأنا جئت لهذا ليتوجّه الناس إلى الله.

آنچه ارایه شد، توضیحات مختصری بود و تفصیل آن را انشاء الله در کتاب تفسیر
سوره ی توحید در آینده خواهی خواند. من خادم مؤمنین و شما هستم و پاسخ دادن به

پرسش‌های شما بر من هیچ سنگینی نمی‌کند، بلکه این پاسخ‌گویی شرافتی برای من محسوب می‌گردد و همچنین از نعمت‌های الهی بر من می‌باشد. بسیار بودن سؤال‌هایت اگر با نیت نزدیک شدن به خداوند باشد نشانه‌ی اهتمام سؤال‌کننده نسبت به دینش و توجه‌اش به خداوند است و من برای این آمده‌ام که مردم را متوجه خداوند نمایم.

وَأرجو أن تعذرني وتقبل عثرتي إن كنت قصرت معك في شيء.

امیدوارم مرا ببخشی و از خطایم درگذری اگر در مورد شما کوتاهی و تقصیری مرتکب شده باشم.

